

სკოპინგის დასკვნა # 38

02.04.2019

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: ნავთობპროდუქტების საცავის სარეზერვუარო პარკის მოწყობა და ექსპლუატაცია

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „ელ სი ოილი“ ქ.თბილისი, ჭანტურიას ქუჩა N 12

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. თბილისი, იუმაშევის ქ. N4

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 18.02.2019

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „გარემოს დაცვის ლაბორატორია“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ელ სი ოილის“ მიერ წარმოდგენილია ნავთობპროდუქტების საცავის სარეზერვუარო პარკის მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად ნავთობპროდუქტების საცავის სარეზერვუარო პარკის მოწყობა და ექსპლუატაცია დაგეგმილია ქ. თბილისში, ლილოს დასახლებაში (სამრეწველო ზონაში) იუმაშევის ქუჩა #4-ში, არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების 44575 კვ.მ მიწის ნაკვეთზე ს/კ 01.19.15.003.003. საწარმოდან უახლოესი დასახლებული პუნქტი დაშორებულია 1კმ-ით. აღნიშნულ ტერიტორიას, ესაზღვრება სამრეწველო ზონებისათვის დამახასიათებელი და შესაბამისი ობიექტები. ჩრდილოეთიდან კი ესაზღვრება კახეთის გზატკეცილი.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციით, საწარმოს ტერიტორიაზე დაგეგმილია 10 000 მ³ მოცულობის ნავთობპროდუქტების საცავის მოწყობა და ექსპლუატაცია. აღნიშნული საქმიანობა ითვალისწინებს ნავთობპროდუქტების მიღებას, შენახვას და გაცემას. პროცესში დასაქმებული იქნება 10 ადამიანი, სამუშაო დღეების რაოდენობა 300 დღე, 16 სთ/დღეში ორ ცვლიანი რეჟიმით.

ტერიტორიაზე რკინიგზის ჩიხის საშუალებით მოხდება ვაგონციტერნებით საწვავის (ბენზინი და დიზელი) მიღება - დროებით დასაწყობება და მოთხოვნისამებრ რეალიზაცია. საპროექტო წარმადობაა ბენზინი 60 000 ტ/წ, დიზელის საწვავი 90 000 ტ/წ.

ტექნოლოგიური პროცესი იწყება ჩიხში ესტაკადაზე ბენზინისა და დიზელის ვაგონციტერნების შემოყვანით, შემდეგ ხდება მათი დაყოვნება 40 წუთის განმავლობაში, აიხდება ზედა სარქველები და ტარდება დონეთა გაზომვები, სინჯის აღება საწვავის რაოდენობის დასადგენად. გაზომვების შემდეგ ხდება გადატვირთვა რეზერვუარებში. იმ შემთხვევაში როცა რკინიგზის ვაგონციტერნაში ხდება ჩატვირთვა, ირთვება YCH-5M

ტუმბოები და ვაგონებში ზედა შტუცერიდან მიმდინარეობს ჩასხმა. გაფრქვევების შესამცირებლად გამოიყენება დრეკადი სახელო.

პროექტით განსაზღვრულია ვერტიკალური ცილინდრული რეზერვუარების განთავსება, რომლებიც აღჭურვილი იქნება აქტიური და პასიური სუნთქვის შემაკავებელი სარქველებით (არმატურა), მზომი ხელსაწყოებით, დამიწებით და მეხამრიდებით, ხანძარქრობისა და გამაგრილებელი მილგაყვანილობით.

ობიექტზე დაპროექტებულია:

1. 3 ცალი $V=2000$ მ³ ვერტიკალური ცილინდრული რეზერვუარი;
2. 2 ცალი $V=1000$ მ³ ვერტიკალური ცილინდრული რეზერვუარი;
3. 4 ცალი $V=500$ მ³ ვერტიკალური ცილინდრული რეზერვუარი;
4. 1 ცალი $V=400$ მ³ ვერტიკალური ცილინდრული რეზერვუარი;
5. 2 ცალი $V=5$ მ³ ვერტიკალური ცილინდრული რეზერვუარი;

ნავთობპროდუქტების მიღებისათვის გათვალისწინებულია $L=30$ მ რკინიგზის ჩიხი, ორი 60 ტონა ტევადობის ვაგონცისტერნა ერთდროულად, როგორც დიზელის, ისე ბენზინის საწვავის დაცლისათვის. დაცლა ხორციელდება მოწყობილობა $L=24$ მ ესტაკადით, რომელიც საკმარისია ყველა ტექნიკური პირობის შესრულებისათვის. ჩიხი აღჭურვილია ასევე ქვედა დაცლის YCH-175 გამანაწილებელი ჩამკეტი არმატურით. რეზერვუარიდან ვაგონცისტერნებში ნავთობპროდუქტების გადატვირთვისათვის გამოიყენება ავტოცისტერნებში ჩასასხმელი დანადგარი YCH-5M. ეს ორი დანადგარი მიერთებულია საერთო ტექნოლოგიურ მილგაყვანილობასთან. ყველა სახის ნავთობპროდუქტების გადაცემა წარმოებს ავტოცისტერნებით და რკინიგზის ცისტერნებით.

მიწისზედა ტექნოლოგიური მილგაყვანილობა, რომლის მოწყობაც მოხდება რკინაბეტონის ან ლითონის დაბალ საყრდენებზე, უზრუნველყოფს შემდეგი ოპერაციების განხორციელებას:

- რკინიგზის ვაგონ-ცისტერნებიდან ნავთობპროდუქტების მიღებას და მათ გადატუმბვას რეზერვუარებში;
- რეზერვუარებიდან- ავტოცისტერნებში და რკინიგზის ვაგონ-ცისტერნებში;

მილსადენების დახრა უზრუნველყოფს მათში პროდუქტის უნარჩენოდ გავლას. პროექტით განსაზღვრული მილსადენების სიგრძე და მათზე დამონტაჟებული არმატურები წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

- რკინიგზის ცისტერნიდან სატუმბო სადგურამდე (შემწოვი მილი) $D=150$ მმ, შესაბამისი სიჩქარე $V=1.35$ მ/წმ;
- სატუმბო სადგურიდან რეზერვუარში გაცემის მილი (მაღალი მხარე) $D=100$ მმ, შესაბამისი სიჩქარე $V=2.12$ მ/წმ;
- რეზერვუარიდან სატუმბო სადგურამდე (შემწოვი მილი) $D=100$ მმ, შესაბამისი სიჩქარე $V=1.26$ მ/წმ;
- ავტოცისტერნებში მიმწოდებელი მილი (მაღალი მხარე) $D=80$ მმ, შესაბამისი სიჩქარე $V=1.67$ მ/წმ;

რკინიგზის ხაზიდან სატუმბ სადგურამდე ნავთობპროდუქტების მიმღები მილი დაქანებულია თანაბარი დახრით და სითხე თვითდინებით მთლიანად მოხვდება ტუმბოში. სატუმბ სადგურში სულ განლაგებულია 9 ტუმბო. გამოიყენება ძირითადად ელექტროძრავიანი, აფეთქებაუსაფრთხო ტუმბოები. სატუმბ სადგურში მოთავსებულია ურდულების კვანძი, რომელთა საშუალებით ხდება ნავთობპროდუქტების გადატუმბვა სხვადასხვა მიმართულებით. მიმღებ მილზე, ტუმბოს წინ, დამონტაჟებულია უხეში გაწმენდის ფილტრი, ხოლო ავტოციტერნებში ჩამსხმელ დანადგარებზე წმინდა გაწმენდის ფილტრი, მრიცხველი და სხვა ხელსაწყოები. ტუმბოს რეზერვუარისკენ მიმავალ მილზე დამონტაჟებულია უკუსარქველი, რათა ტუმბოს გაჩერების შემთხვევაში არ მოხდეს სითხის უკან გამოდინება. სატუმბი სადგურიდან რეზერვუარამდე და რეზერვუარიდან ავტოციტერნებამდე ყველა ცალკეული პროდუქტებისათვის დამონტაჟებულია ცალკე დამოუკიდებელი მილსადენი, რომლებზეც მოწყობილია დამცველი მილსადენები და ასევე მიერთებულია სადრენაჟო მილსადენებთან, რომლებითაც ხდება რეზერვუარში გამცემი მილსადენის ნიშნულის ქვევით არსებული ნარჩენი ნავთობპროდუქტების დაცლა რეზერვუარებიდან. გამცემი და სადრენაჟო მილსადენებიდან გამოსული დაბინძურებული ნავთობპროდუქტები სატუმბო სადგურში დამონტაჟებული ტუმბოს საშუალებით იტვირთება სპეციალურ ავტომანქანაში და შემდეგ გადაეცემა შესაბამის ორგანიზაციას გადამუშავებისთვის.

საწარმო-სანიაღვრე ჩამდინარე წყლები ნავთობბაზის მთელ ტერიტორიაზე იკრიბება სპეციალურ მილსადენების საშუალებით და ჩაშვება ხდება სპეციალურ ჭაში, შემდეგ სალექარში და ბოლოს გამწმენდ ნაგებობაში, რომლის წარმადობაა 10.0 ლ/წმ. გაწმენდის შემდეგ წყალი ჩაედინება სანიაღვრე კანალიზაციაში. სარეზერვუარო პარკი უზრუნველყოფილია შემოზვინვით, დაღვრებისა და სანიაღვრე წყლების შეკრებისა და გაყვანის სისტემებით. შემოზვინვის ზედაპირი დაფარულია სითხეგაუმტარი ფენით.

რეზერვუარის პარკის ირგვლივ მოწყობილია სახანძრო წყლის და ქაფწარმოქმნელის მილსადენი. 80 მმ და 150 მმ დიამეტრის მილსადენებში წყლის მიწოდება ხდება სახანძრო რეზერვუარებიდან (400 მ3) სახანძრო ფარდულში განლაგებული ტუმბოების საშუალებით, მილსადენებზე მოწყობილია ჰიდრატები.

აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით მიმდინარე წლის 12 მარტს ქალაქ თბილისის სამგორის რაიონის გამგეობის შენობაში სამინისტროს ორგანიზებით გაიმართა სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა. განხილვას ესწრებოდნენ საქმიანობის განმახორციელებელი კომპანიის შპს „ელ სი თილის“ და შპს „გარემოს დაცვის ლაბორატორიის“ წარმომადგენელი.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზმ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზმ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;

2. **გზმ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
4. **გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - პროექტის აღწერა;
 - ტექნოლოგიური პროცესის დეტალური სქემა;
 - ტერიტორიაზე დაგეგმილი დანადგარების მოცულობა, სიმძლავრე და წარმადობა;
 - საწარმოს აგრეგატები და მათი პარამეტრები;
 - საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე/მასშტაბი);
 - ინფრასტრუქტურული ობიექტების და ტექნოლოგიური მოწყობილობების აღწერა;
 - საწარმოს განთავსების ტერიტორიის GIS კოორდინატები;
 - ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოესი საცხოვრებელ სახლებამდე, დასახლებამდე (სოფელი, ქალაქი), მდინარემდე და სხვა უახლოეს ობიექტამდე.
 - დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
 - წყალმომარაგების შესახებ დეტალური ინფორმაცია (რაოდენობა, ტექნიკური გადაწყვეტა);
 - საწარმოში წარმოქმნილი საწარმოო ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხი (გაწმენდა, ჩაშვება);
 - საწარმოში წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური წყლების მართვის საკითხი;
 - საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების მართვის საკითხი;
 - ტერიტორიაზე წარმოქმნილი ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებული წყლების მართვის საკითხი;
 - საწარმოში დაგეგმილი გამწმენდების მოწყობის გეგმა, პარამეტრები და გაწმენდის ეფექტურობა, შესაბამისი გათვლებითა და დასაბუთებით;
 - ტექნოლოგიური ციკლის, ნავთობპროდუქტების მიღება, შენახვა და გაცემის პროცედურების/ოპერაციების და მასთან დაკავშირებული ობიექტების დეტალური აღწერა;
 - დეტალური ინფორმაცია, თუ რა საწვავის ტიპისათვის არის განკუთვნილი თითოეული რეზერვუარი;
 - გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს დეტალური ინფორმაცია რეზერვუარების პონტონებით აღჭურვის შესახებ;
 - ინფორმაცია საწარმოო და დამხმარე შენობა-ნაგებობების შესახებ;
 - რეზერვუარების ტექნოლოგიური მილსადენები, სატუმბი სადგურები, ტექნოლოგიური პროცესისათვის განკუთვნილი დანადგარები, სახანძრო ჰიდრატები;
 - სამრეწველო და სამეურნეო-ფეკალური კანალიზაციის, დრენაჟის სისტემის, სარეზერვუარო პარკის შემოზვინვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
 - მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ნარჩენების სახეობების და რაოდენობის შესახებ მონაცემები და შემდგომი მართვის ღონისძიებები;
 - ნარჩენების მართვის გეგმა;
 - ნავთობპროდუქტების მიღება-გაცემის გეგმა-გრაფიკი, ტრანსპორტირების სქემა;
 - ინფორმაცია ელექტროენერჯის გამოყენების შესახებ;
 - მიწის სამუშაოებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია;

- გზშ-ს ანგარიშში საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის #65 დადგენილებით დამტკიცებული „ნავთობის ბაზების უსაფრთხო ექსპლუატაციის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის“ მოთხოვნების გათვალისწინება;
- დაზუსტებული ინფორმაცია ავარიული დანიშნულების რეზერვუარების შესახებ;
- საწარმოს მოწყობის ეტაპზე და ფუნქციონირების დროს შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა და მათი მართვის საკითხი;
- რკინიგზის ჩიხის სარგებლობასთან დაკავშირებით დამადასტურებელი ინფორმაცია;
- ინფორმაცია ტერიტორიის მიმდებარედ არსებული საწარმოების საქმიანობის შესახებ;
- პროექტის (მოწყობა და ექსპლუატაცია) მერიასთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტი;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ემისიები ნარჩენების გამოყენებისას, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში და სხვა;
- ზემოქმედება ნიადაგზე და შესაძლო დაბინძურება, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება მოწყობა/ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ხმაურის გავრცელების დონეების გაანგარიშება და მოდელირება;
- ზემოქმედება ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებზე ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასება საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- კუმულაციური ზემოქმედება. საქმიანობის განხორციელების ზონაში არსებული საწარმოების ემისიების, საანგარიშო წერტილების განსაზღვრა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- გზშ-ს ანგარიშში განხილული უნდა იყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების (სუნის შემცველი) შემცირებისათვის გათვალისწინებული დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;

- გზშ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
- საწარმოს გენერალური გეგმა, სადაც დატანილი და აღწერილი იქნება ყველა დაგეგმილი ინფრასტრუქტურული ობიექტი;
- შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ელ სი ოილის“ მიერ წარმოდგენილი ქალაქ თბილისში ნავთობპროდუქტების საცავის სარეზერვუარო პარკის მოწყობა და ექსპლუატაციის” პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ს ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.